

*Душата ми е стон. Душата ми е зов.
Защото аз съм птица устрелена:
на смърт е моята душа ранена,
на смърт ранена от любов...*

Тук е демонстрирана почти цялостна съграденост на лирическия Аз във формулата на онова „ужасно интимно“ раняване, за което говори пак Барт¹⁵. Удивително е, че то е „на смърт“, а не случване на самата смърт. Бавно, протяжно, митологично безвреме, способно да извика неочаквана асоциация с неумирането на Ботевия Хаджи Димитър... Така агонията на индивидуалистичната душа се успоредява смислово със светлата трагика на баладичния герой...

Интересна е появата на образа на птицата в ключови стихове от Яворовата любовна лирика – в едни случаи любимата е „плаха гълъбица“, тръпнеща пред демоничните нокти на мъжа, в други неговата душа е устрелената птица...

Важно обстоятелство е, че и когато мислим за „недоразцъфналата роза“, „бялата лилия“ – въобще за нежното момиче цвете – Мина, и Яворовата обич към него, ние можем да я опишем в семантичния код на войната...

Изтръпваме пред убеждението за гибелната среща Лора–Яворов, изказано от съпругата на П. Ю. Тодоров Райна: „Ако беше се оженил за Минка, пак такъв щеше да е краят“... Наистина лирическото преживяване, вдъхновено от Мина, е: ситуация на взаимна плененост, т.е. неразрешим психоказус...

Но да се върнем към началото на любовния сюжет. Когато Мина заминава в „мъртвия град Елена“, поетът ѝ изпраща в писма от Нанси стихотворния си цикъл „Дневник“ („Две хубави очи“, „Вълшебница“, „Ела“, „Сън“ и др.). Очевидно е пленяването на поета от очите, които „не искат и не обещават“, запазвайки Тайната на своето мълчание. Във „Вълшебница“ сме свидетели на доброволна капитулация на мъжа пред сфинкса на жестокото „дете и божество“. Но любовната стрела на поета догонва божественото дете, за да рани неизлечимо сърцето му, в градчето, което по-късно ще се превърне във фамилен затвор за Мина. Отекват отчетливо словата на Яворовата възхитеност пред отшелницата, някак показателно изживяваща се като „подивяваща“:

*Душата ми е пленница смирена,
плени я твоята душа – пленена,
душата ми е в тихи две очи.*

¹⁵ И двата цитата от Р. Барт са от „Фрагменти на любовния дискурс“, 1997, с. 203.